



CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 21-76-60-1832

Chișinău

15.03.2021

Parlamentul Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 5 lit. d) al Hotărârii Parlamentului nr. 21/2017 *pentru aprobarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești*, se prezintă Raportul privind implementarea Planului suscitată, elaborat de către Ministerul Justiției, responsabil de coordonarea procesului de implementare al acestuia.

Anexă: 13 file

Secretar general al Guvernului /semnat electronic/ **Liliana IACONI**

Digitally signed by Iaconi Liliana
Date: 2021.03.15 14:57:56 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



Ex: N. Cristian
Tel.: 022250221, 069636943
natalia.cristian@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA			
D.D.P. Nr. <u>569</u>			
" <u>15</u> "	<u>03</u>	<u>2021</u>	
Ora			

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242696

E-mail:
cancelaria@gov.md

RAPORT

Privind nivelul de implementare al Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești în anul 2020

I. Introducere

Potrivit Legii 76/2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești, reforma sistemului judecătoresc prin optimizarea numărului de judecătorii de prim nivel este un proces etapizat, deoarece unificarea sediilor judecătoriilor se va efectua treptat, pînă în data de 31 decembrie 2027, pe măsura creării condițiilor pentru aceasta, conform planului aprobat de Parlament la propunerea Guvernului.

Astfel, prin Hotărîrea Parlamentului nr. 21/2017 a fost aprobat *Planul de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești*, care prevede expres judecătoriile a căror sedii necesită a fi construite, acțiunile specifice fiecărei instanțe, etapele și termenii în care urmează a fi executate, iar conform art. 2 al Hotărîrii menționate autoritățile publice responsabile de implementarea Planului și instanțele judecătorești vor asigura, în limitele competențelor lor și în limita mijloacelor financiare aprobate prin legea bugetului de stat pe anul respectiv, precum și din alte surse prevăzute de legislația în vigoare, implementarea Planului.

Conform Planului menționat au fost stabilite următoarele etape de construcții:

- **Anul 2017**
Finalizarea Construcției sediului Judecătoriei Ungheni;
- **Anii 2018-2021**
Construcția noilor sedii ale judecătoriilor Orhei, Edineț, Hîncești, Căușeni, Cahul, Chișinău;
- **Anii 2021-2023**
Construcția noilor sedii ale judecătoriilor Bălți, Soroca, Strășeni, Drochia, Comrat;
- **Anii 2024-2027**
Construcția noilor sedii ale judecătoriilor Anenii Noi, Criuleni, Cimișlia.

În acest context, toate autoritățile responsabile stabilite în Plan urmau să întreprindă un șir de activități pentru asigurarea bunei implementări a reformei, începînd de la identificarea terenurilor pentru construcția noilor sedii, elaborarea documentației de proiect, construcția instanțelor, dotarea acestora cu mobilier, instalații și echipament necesar dar și necesități indirecte, care derivă din acest proces, cum ar fi facilitarea accesului fizic a persoanelor la sediile instanțelor nou create prin amenajarea și îmbunătățirea infrastructurii drumurilor, asigurarea circulației rutelor regulate între localitățile noilor sedii ale unor judecătorii.

II. Informație privind realizarea acțiunilor stabilite pentru anul 2020

În vederea realizării Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 21/2017, prin Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr. 172/2019, au fost aprobate mijloace financiare în suma de 28 556,6 mii lei. Aceste mijloace financiare au fost prevăzute în vederea realizării următoarelor acțiuni:

3.2. "Elaborarea proiectului tehnic și obținerea documentației aferente pentru Judecătoria Edineț" și 3.4 "Construirea clădirii noi pentru Judecătoria Edineț"

În scopul implementării acțiunilor menționate pentru anul 2020 au fost alocate mijloace financiare în sumă de 5 051,8 mii lei.

Reieșind din necesitatea evaluării completitudinii și calității documentului achiziționat, precum și având în vedere lipsa personalului calificat în domeniu, Ministerul Justiției a solicitat suportul Bancii Mondiale în sensul oferirii serviciilor de consultanță privind corespunderea Temei elaborate standardelor internaționale în construcții a clădirilor destinate instanțelor judecătorești.

Pe parcursul anului 2020 cu suportul Bancii Mondiale au fost definitive recomandările în privința ajustării Temei tehnice pentru proiectarea clădirii noi pentru Judecătoria Edineț de către specialiștii în domeniu care a oferit anterior astfel de asistență României și Republicii Azerbaidjan.

Prin Legea nr. 61/2020 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2020, alocațiile prevăzute pentru realizarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești în sumă de 28 556,6 mii lei au fost rectificate.

4.2. "Elaborarea proiectului tehnic și obținerea documentației aferente pentru Judecătoria Orhei" și 4.3 "Construirea clădirii noi pentru Judecătoria Orhei"

În scopul implementării acțiunilor menționate pentru anul 2020 au fost alocate mijloace financiare în sumă de 8 033,4 mii lei.

Prin Legea nr. 61/2020 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2020, alocațiile prevăzute pentru realizarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești în sumă de 28 556,6 mii lei au fost rectificate.

5.2. "Elaborarea proiectului tehnic și obținerea documentației aferente pentru Judecătoria Hîncești" și 5.3 "Construirea clădirii noi pentru Judecătoria Hîncești"

În scopul implementării acțiunilor menționate pentru anul 2020 au fost alocate mijloace financiare în sumă de 5 981,7 mii lei.

Prin Legea nr. 61/2020 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2020, alocațiile prevăzute pentru realizarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești în sumă de 28 556,6 mii lei au fost rectificate.

6.2. "Elaborarea proiectului tehnic și obținerea documentației aferente pentru Judecătoria Căușeni" și 6.4 "Construirea clădirii noi pentru Judecătoria Căușeni"

În scopul implementării acțiunilor menționate pentru anul 2020 au fost alocate mijloace financiare în sumă de 4 054,9.

Prin Legea nr. 61/2020 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2020, alocațiile prevăzute pentru realizarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești în sumă de 28 556,6 mii lei au fost rectificate.

7.2. "Elaborarea proiectului tehnic și obținerea documentației aferente pentru Judecătoria Cahul" și 7.4 "Construirea clădirii noi pentru Judecătoria Cahul"

În scopul implementării acțiunilor menționate pentru anul 2020 au fost alocate mijloace financiare în sumă de 5 434,8 mii lei.

Prin Legea nr. 61/2020 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2020, alocațiile prevăzute pentru realizarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești în sumă de 28 556,6 mii lei au fost rectificate.

III. Informație privind acțiunile restante pînă în anul 2020

5.1. "Identificarea terenului pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Hîncești";

Prin scrisoarea 01.1/5111 din 10.07.2020 Ministerul Justiției a remis către Consiliul mun. Hîncești lista persoanelor delegate pentru includerea acestora în componența comisiei pentru predarea-primirea cu titlu gratuit din proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale mun. Hîncești în proprietatea publică a statului a terenului cu

număr cadastral 5301208076 cu suprafața de 0.71030 ha, amplasat în mun. Hîncești, str. M. Hîncu 111 și bunurile imobile cu numerele cadastrale 5301208.076.01, 501208.076.02, 5301208.076.03, amplasate pe acest teren identificat pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Hîncești.

Ulterior, fiind contactate, vizitate, autoritățile publice locale au evitat să comunice detalii în privința procesului de predare-primire, dînd vina de fiecare dată pe situația pandemică COVID19.

8.1. "Identificarea terenului pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Chișinău";

Pe parcursul anului 2020 prin scrisoarea nr. 01.1/503 din 24.06.2020 către Primăria mun. Chișinău s-a solicitat acordarea suportului în implementarea acțiunilor din Planul aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 21/2017, în identificarea terenului pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Chișinău.

Prin scrisoarea nr. 01/1-08-1772 din 05.08.2020 Primăria a informat că în conformitate cu prevederile art. 77 (2) din Legea nr. 436-XVI/200 privind administrația publică locală, asemenea terenuri în mun. Chișinău, pot fi atribuite în urma vînzării-cumpărării prin concurs sau licitație funciară.

La 11.08.2020 prin scrisoarea nr. 01.1/685 s-a solicitat Agenției Proprietății Publice (APP) suport în identificarea unui teren potrivit necesităților pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Chișinău. La 21.10.2020, prin scrisoarea nr. 01.1/868 a fost solicitat în mod repetat suportul APP.

Prin scrisoarea nr. 06-04-5673 din 04.11.2020 Agenția Proprietății Publice a propus o listă de terenuri, iar în rezultatul vizitei la fața locului a reprezentanților APP, Ministerului Justiției și sistemului judecătoresc, prin scrisoarea nr. 01.1/1053 din 30 decembrie 2020 s-a solicitat APP acordarea în continuare a suportului în identificarea unui teren potrivit necesităților pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Chișinău.

9.1. "Identificarea terenului pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Bălți";

Pe parcursul anului 2020 prin scrisoarea nr. 01.1/501 din 23.06.2020 către Primăria mun. Bălți a fost solicitat acordarea suportului în implementarea acțiunilor din Planul aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 21/2017, în identificarea terenului pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Bălți.

Prin răspunsul nr. P03-19/3373 din 30.11.2020 Primăria mun. Bălți a prezentat o listă de terenuri propuse pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Bălți.

Deplasîndu-se la fața locului reprezentanții din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, Judecătoriei Bălți, Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești și Primăriei mun. Bălți au vizualizat terenurile propuse.

Ședința de lucru între reprezentanții sistemului judecătoresc și Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești la acest subiect pentru a se alege un teren din cele propuse a fost stabilită în luna ianuarie a anului 2021.

10.1."Identificarea terenului pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Soroca":

Prin scrisoarea 01.1/5455 din 24.07.2020 Ministerul Justiției a remis către Consiliul mun. Soroca lista persoanelor delegate pentru includerea acestora în componența comisiei pentru predarea-primirea cu titlu gratuit din proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale mun. Soroca în proprietatea publică a statului a unei părți a terenului cu număr cadastral 7801112257 , amplasat în mun. Soroca str. Bogdan Petriceicu Hajdeu, f/n, suprafața de 0,4 ha, ceea ce constituie 51,3% din suprafața totală de 0,7797 ha, în temeiul Deciziei Consiliului mun. Soroca nr. 33/1 din 04.10.2018, identificat pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Soroca.

În răspunsul nr. 02/1-45/318 din 16.10.2020 Consiliul mun. Soroca a informat Ministerul privind abrogarea deciziei Consiliului mun. Soroca nr. 33/1 din 04.10.2018 cu privire la transmiterea terenului din str. B.P. Hajdeu din proprietatea publică a statului, gestiunea Ministerului Justiției.

Prin solicitarea nr. 01.1/8114 din 27.10.2020 adresată Consiliului mun. Soroca, Ministerul a solicitat informarea privind acțiunile care urmează să fie efectuate de Consiliul mun. Soroca pentru identificarea terenului necesar pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Soroca.

11.1."Identificarea terenului pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Strășeni"

În vederea implementării acțiunii, prin scrisoarea 01.1/19 din 13.01.2020 Ministerul Justiției a remis către Primăria mun. Strășeni lista persoanelor delegate pentru includerea acestora în componența comisiei pentru predare-primire cu titlu gratuit din proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale mun. Strășeni în proprietatea publică a statului a unei părți a terenului cu numărul cadastral 8001107352, amplasat în mun. Strășeni, cu suprafața de 0,4 ha, identificat pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Strășeni.

La 18.02.2020 Primăria mun. Strășeni a prezentat actul de transmitere a terenului respectiv indicînd în act că Ministerul Justiției va transmite în schimb clădirea în care actualmente activează Judecătoria Strășeni, sediul Central.

Prin scrisoarea nr. 01.1/563 din 14.07.2020 Ministerul a solicitat ajustarea documentelor de transmitere în conformitate cu reglementările în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 1167 din 16.10.2020 Primăria municipiului Strășeni a informat Ministerul Justiției că în situația schimbului de bunuri de autoritățile centrale, autoritățile locale din municipiul Strășeni vor modifica/adopta deciziile respective.

13.1. "Identificarea terenului pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Comrat";

Prin scrisoarea nr. 01.1/522 din 30.06.2020 adresată Primăriei mun Comrat, Ministerul Justiției a solicitat repetat acordarea suportului în identificarea terenului necesar pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Comrat.

În răspunsul nr. 02/1-29-2105 din 10.09.2020 Primăria mun. Comrat a prezentat lista terenurilor propuse.

În cadrul vizitei la fața locului care a avut loc la 26 octombrie 2020 reprezentanții din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, Judecătoriei Comrat, Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești și Primăriei mun. Comrat au vizualizat terenurile propuse.

Toți participanții au optat pentru transmiterea cu titlu gratuit din proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale UTA Gagauzia în proprietatea publică a statului a terenului cu numărul cadastral 9601213.383, situat în mun. Comrat str. Lenin, 202, or acesta din toate variantele propuse se încadrează în cerințele tehnice indicate în Codul practic în construcții a clădirilor judecătorești raionale (orășanești). Însă pe teren se află o construcție utilizată de Școala Profesională din mun. Comrat, care se află în administrarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, or transmiterea terenului este condiționată de acordul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării pentru transmiterea construcției și identificarea unui edificiu pentru școala profesională și mutarea acesteia. În acest context, s-a convenit în privința organizării unei ședințe comune între reprezentanții sistemului judecătoresc, Ministerului Justiției, autoritățile publice UTA Găgăuzia și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării pentru identificarea unei soluții.

14.1. "Identificarea terenului pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Anenii Noi";

Pe parcursul anului 2020 prin scrisoarea nr. 01.1/513 din 26.06.2020 către Primăria or. Anenii Noi a fost solicitată acordarea suportului în implementarea acțiunilor din Planul aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 21/2017, în identificarea terenului pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Anenii Noi.

Prin răspunsul Primăriei or. Anenii Noi înregistrat cu nr. 523 din 28.09.2020 s-a prezentat o listă cu terenuri propuse pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Anenii Noi.

În cadrul vizitei la fața locului a reprezentanților Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, Judecătoriei Anenii Noi, Consiliului Superior al Magistraturii, care a avut loc la 18 decembrie 2020, s-au vizualizat terenurile propuse, iar o decizie în privința unui teren urmează să fie luată într-o ședință comună planificată pentru luna ianuarie a anului 2021.

15.1. "Identificarea terenului pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Criuleni"

Prin scrisoarea nr. 01.1/523 din 30 iunie 2020 s-a solicitat Primăriei Criuleni acordarea suportului în implementarea acțiunilor din Planul aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 21/2017, în identificarea terenului pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Criuleni.

Drept urmare, la 30.07.2020 Președintele raionului Criuleni a solicitat implicarea Președintelui Republicii Moldova în procedura de transmitere a terenului respectiv în administrarea Ministerului Justiției.

Totodată, prin scrisoarea Ministerului Justiției nr. 01.1/7311 din 02.10.2020 adresată autorităților publice locale ale raionului Criuleni s-a solicitat examinarea posibilității identificării unui alt teren corespunzător în or. Criuleni, or prin scrisoarea nr. 08/5-09/4705 din 03.09.2019, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova a comunicat despre imposibilitatea agreării solicitării înaintate.

În același context, pentru clarificarea situației prin scrisoarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești nr. 01.1/868 din 21.10.2020 către Agenția Proprietății Publice s-a solicitat acordarea suportului consultativ în privința procedurii de transmitere a unei părți a terenului cu numărul cadastral 3101227.025 situat în or. Criuleni, str. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 5.

Prin răspunsul nr. 06-04-5673 din 04.11.2020 APP a informat privind existența terenului menționat în Lista terenurilor proprietate publică a statului, domeniul public, din administrarea Agenției Proprietății Publice, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 161/2019.

16.1. "Identificarea terenului pentru construcția clădirii noi pentru Judecătoria Cimișlia"

Prin scrisoarea nr. 01.1/515 din 26 iunie 2020 s-a solicitat Primăriei Cimișlia acordarea suportului în implementarea acțiunilor din Planul aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 21/2017, în identificarea terenului pentru construcția clădirii noi a Judecătoriei Cimișlia.

La solicitarea președintelui raionului Cimișlia la 10 august 2020 a avut loc o ședință prin videoconferință între reprezentanții autorităților publice locale, Ministerului Justiției și sistemului judecătoresc la care s-au discutat pus în discuție terenurile propuse de autoritățile publice locale anterior.

La 18 septembrie 2020 a avut loc o vizită la fața locului a reprezentanților Ministerului Justiției și sistemului judecătoresc care au discutat împreună cu autoritățile publice locale mai multe variante alternative propuse, vizualizînd terenul cu numărul cadastral 2901304.374 cu suprafața de 0.4287 ha, urmînd ca Consiliul orășănesc Cimișlia să se expună asupra terenului propus.

IV. Informație privind mijloacele alocate pentru anul 2021

Prin Legea bugetului de stat pentru anul 2021 nr. 258/2020 au fost alocate mijloace financiare în suma de 10000,00 mii lei și stabilite următoarele acțiuni:

”Construirea clădirii noi pentru Judecătoria Edineț” – 1500,00 mii lei pentru elaborarea documentației de proiect;

”Construirea clădirii noi pentru Judecătoria Orhei” – 3000,00 mii lei pentru elaborarea documentației de proiect;

”Construirea clădirii noi pentru Judecătoria Hîncești” – 2000,00 mii lei pentru elaborarea documentației de proiect;

”Construirea clădirii noi pentru Judecătoria Căușeni” – 1500,00 mii lei pentru elaborarea documentației de proiect;

”Construirea clădirii noi pentru Judecătoria Cahul” – 2000,00 mii lei pentru elaborarea documentației de proiect.

V. Informație privind dificultățile întîmpinate la realizarea Planului nominalizat

1. Prin scrisorile nr. 1895, 1896 m/i din 27 iulie și respectiv 2014 m/i din 14 august 2018, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat Ministerului Justiției construcția unor edificii comune pentru Curtea de Apel Comrat și Judecătoria Comrat, Curtea de Apel Cahul și Judecătoria Cahul, Curtea de Apel Bălți și Judecătoria Bălți, propunînd elaborarea unui proiect de modificare/completare a Hotărîrii Parlamentului nr. 21/2017 pentru aprobarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau renovare a clădirilor existente și confirmînd disponibilitatea participării reprezentanților CSM la ședințele de lucru organizate în acest scop.

Totodată, în același context, menționăm că proiectul noii Strategii pentru Asigurarea Independenței și Integrității Sectorului Justiției pentru anii 2021-2024, propune la solicitarea instanțelor judecătorești participante la procesul de consultări publice, pentru perioada anului 2021, analiza hărții judiciare în vederea identificării necesităților revizuirii unor circumscripții din perspectiva corespunderii acestora necesităților sistemului și a justițiabilului, după caz modificarea Legii nr. 76/2016, precum și creșterea graduală a numărului de asistenți judiciari în cadrul judecătoriilor și curților de apel în funcție de sarcina de dosare aflate în gestiunea instanței.

Astfel, în condițiile necesității unei decizii la nivel politic pe acest segment, la moment, este imposibilă elaborarea caietelor de sarcini și achiziționarea lucrărilor de proiectare/construcție în limita prevederilor Planului nominalizat.

Soluția propusă:

Luarea unei decizii finale la nivel politic privind alocarea din bugetul de stat a resurselor financiare suplimentare pentru a asigura construcția unor edificii comune pentru Curtea de Apel Comrat și Judecătoria Comrat, Curtea de Apel Cahul și Judecătoria Cahul, Curtea de Apel Bălți și Judecătoria Bălți, precum și privind revizuirea unor circumscripții a hărții judecătorești, modificarea numărului de asistenți judiciari în cadrul judecătoriilor și curților de apel cu elaborarea, după caz, a unui proiect de modificare/completare a Hotărârii Parlamentului nr. 21 din 03 martie 2017 pentru aprobarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau renovare a clădirilor existente.

Potrivit Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, în perioada anilor 2017-2022 necesită fi identificate terenurile pentru construcția clădirilor noi ale instanțelor. Majoritatea acțiunilor planificate pe acest segment nu pot fi realizate în termenul stabilit, Ministerul (Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești), confruntându-se cu anumite blocaje, reticențe și tergiversări din partea atât a autorităților publice centrale, cât și locale ce țin de alocarea loturilor de teren.

Totodată, Consiliul Superior al Magistraturii a adoptat Hotărârea nr.122/10 din 26 mai 2020 cu privire la crearea Grupului de lucru în scopul analizei hărții judiciare prin prisma problemelor identificate ca rezultat al statisticii judiciare și a situației de fapt stabilite în urma monitorizării implementării Legii nr.76 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești. În contextul instituirii acestui Grup de lucru, proiectul finanțat de UE „*Sprijin pentru prevenirea eficientă și combaterea corupției în sectorul justiției*” a angajat un consultant național care urmează să evalueze rezultatele implementării reformei de reorganizare a sistemului judecătoresc și, eventual să propună grupului pentru discuții amendamente în relație cu noua hartă judecătorească.

Acest fapt cauzează tergiversarea realizării Planului, neputând fi înlăturat riscul majorării costului reformei și existenței constrângerilor financiare care nu vor permite

alocarea mijloacelor financiare din buget pentru realizarea acțiunilor restante de proiectare și construcție în termen restrâns.

Soluția propusă:

Incurajarea tuturor autorităților responsabile de a se implica proactiv pentru a asigura realizarea la timp a activităților prevăzute în Planul nominalizat.

2. Reforma hărții judecătorești implică construirea unor noi clădiri ale instanțelor, potrivit unui model-standard care să corespundă tuturor rigorilor internaționale în construcții, necesităților persoanelor cu dizabilități și să faciliteze accesul la justiție, garantând securitate maximă atât pentru participanții la proces, publicul larg, cât și pentru angajații instanțelor. În acest context, Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești, autoritatea responsabilă din subordinea Ministerului Justiției în sarcina căreia este asigurarea implementării Planului nominalizat, nu dispune de personal calificat în domeniul construcțiilor și nu există o bază legală care ar permite contractarea unor servicii de consultanță în construcții.

Pe parcursul anului 2020, în condițiile moratorului funcțiilor publice, în cadrul entității vizate au activat efectiv 9 angajați din 15 posturi potrivit Statului de Personal. Activitățile prioritare pe care s-a axat Agenția în anul de referință au fost îmbunătățirea și funcționalitatea noii versiuni a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor și instruirea masivă a utilizatorilor programului privind modul corect de utilizare a acestuia, oferirea asistenței metodologice privind modul de soluționare a erorilor cauzate de factorul uman în sistem, pilotarea la Curtea de Apel Cahul și Judecătoria Cahul a versiunii noi a aplicației e-Dosar judiciar cu îmbunătățirea funcționalității aplicației și extinderea utilizatorilor care participă în procesul de pilotare, monitorizarea lunară a modului de repartizare a dosarelor, înregistrare audio a ședințelor de judecată, publicare a hotărârilor judecătorești de către instanțele judecătorești, colectarea, verificarea, generalizarea, analiza statisticii judiciare, dezvoltarea, testarea, implementarea noilor funcționalități privind măsurarea performanței judecătorești și modele de rapoarte statistice electronice, efectuarea misiunilor de audit intern în cadrul instanțelor judecătorești, dezvoltarea unor noi funcționalități/opțiuni disponibile pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată, extinderea aplicabilității în toate sediile judecătoriilor a soluției de videoconferință, participarea în procesul de inventariere a imobilizărilor aflate în administrarea Ministerului Justiției și gestiunea instanțelor judecătorești, examinarea petițiilor cetățenilor la acțiunile judecătorilor, a altor dispoziții, indicații, interpelări și nu în ultimul rând, implementarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau renovare a clădirilor existente.

Totodată, reiterăm că potrivit Planului de construire a clădirilor noi și/sau renovare a clădirilor existente, proiectarea și construcția noilor clădiri a instanțelor urmează să fie

realizată gradual, fapt ce poate avea ca rezultat achiziționarea acestui tip de lucrări de la diferiți agenți economici.

În același context, autoritatea responsabilă trebuie să aibă capacitatea de a asigura monitorizarea constantă a nivelului realizării atât cantitativ cât și calitativ a lucrărilor achiziționate, aprobând practici de proiectare și construcție uniforme pentru toate clădirile instanțelor judecătorești.

Or, potrivit *Proiectului cerințelor standard ale unei instanțe judecătorești din Republica Moldova* aprobat prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1136/2017, reforma hărții judecătorești se axează inclusiv pe tendința tipizării soluțiilor funcționale pentru noile clădiri a instanțelor judecătorești, dar și detalierea unui spectru întreg de exigențe privind securitatea umană, antiincendiară, igieno-sanitară, care sunt obligatorii pentru aplicare de către proiectanți în documentația de proiect și devize elaborată pentru clădirile instanțelor.

Prin urmare, reiterăm asupra faptului că contractarea diferitor agenți economici pentru lucrările de proiectare și lucrările de construcție poate genera dificultăți în asigurarea practicilor de proiectare și construcție uniformă pentru toate clădirile instanțelor judecătorești, or în limitele structurii organizaționale existente, entitatea vizată nu are competență și capacitate instituțională de a evalua completitudinea, calitatea serviciilor de proiectare, lucrărilor construcție, fapt ce poate avea ca impact utilizarea inefficientă a fondurilor publice alocate și implementarea precară a reformei hărții judecătorești.

Soluția propusă:

1. Lansarea consultărilor de către Guvern cu partenerii de dezvoltare/donatorii internaționali în sensul încheierii unui acord de parteneriat pentru asigurarea proiectării și construcției concomitente a celor 14 clădiri a instanțelor nou-create de către aceștia, Guvernul asumându-și angajamentul să restituie dreptat mijloacele financiare investite.

2. La fel, o altă soluție alternativă ar putea fi consolidarea capacității instituționale a Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești prin crearea unei subdiviziuni specializate permanente în administrarea clădirilor instanțelor și revizuirea Regulamentului de organizare și funcționare a entității vizate în sensul acordării posibilității de a contracta la necesitate specialiști calificați în proiectări și construcții.

3. Codul practic în construcții, CP C.01.04-2007 (MSP 3.02-101-2001) „Clădiri ale judecătoriilor raionale (orășenești)” necesită a fi revizuit pentru a lua în considerație modificarea statelor de personal a instanțelor, evoluția tehnologiilor informaționale din ultimii ani și dezideratul acomodării rezonabile a instanțelor judecătorești.

Soluția propusă:

Considerăm indispensabilă actualizarea Codului practic în construcții, CP C.01.04-2007 (MSP 3.02-101-2001) „Clădiri ale judecătoriilor raionale (orășenești)” și aducerea acestuia în conformitate cu standardele internaționale în construcții. În acest sens, prin

scrisoarea nr. 01.1/1051 din 29 decembrie 2020, s-a solicitat Ministerului Economiei și Infrastructurii revizuirea documentului nominalizat, fiind expediate în anexă date statistice privind nivelul de ocupare a tuturor sălilor de ședințe în toate judecătorile de prim nivel din țară pentru anul 2019.

4. În rezultatul analizei informației privind volumul de lucru în instanțele de judecată în diferite perioade menționăm că s-au observat între instanțe decalaje mari ale sarcinii de muncă a judecătorilor care activează efectiv.

Or, scopul de bază a reformei hărții judecătorești constă în asigurarea calității actului de justiție, a eficienței sistemului judecătoresc, a distribuției echitabile a sarcinilor între instanțele judecătorești, a utilizării eficiente a fondurilor publice, precum și în vederea creării premiselor pentru specializarea judecătorilor.

De asemenea, reținem că tendința specializării judecătorilor pe domenii înguste de activitate poate avea ca efect neproportionalitatea sarcinii de muncă între aceștia și afectarea principiului repartizării aleatorii a dosarelor.

În acest context, ținând cont de faptul că potrivit art. 21 din Legea nr.514/1995 cu privire la organizarea judecătorească instanțele judecătorești se asigură cu numărul necesar de judecători, precum și cu numărul necesar de personal în condițiile prezentei legi și ale hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, iar numărul necesar de judecători pentru fiecare instanță se stabilește în corespundere cu Regulamentul privind criteriile de stabilire a numărului de judecători în instanțele judecătorești, aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției a atenționat despre această problemă Consiliul Superior al Magistraturii prin scrisoarea nr. 01.1/9120 din 13.09.2019, neprimind o reacție de răspuns nici pe parcursul anului 2020.

Or, de numărul de judecători și echipele acestora trebuie să se țină cont la proiectarea clădirilor care urmează a fi construite.

Soluția propusă:

Examinarea multiaspectuală a volumului de lucru în instanțele de judecată de către Consiliul Superior al Magistraturii, eventual, cu redistribuirea/realocarea posturilor de judecător între unele instanțe sau sedii și revizuirea/completarea Regulamentului privind criteriile de stabilire a numărului de judecători în instanțele judecătorești, aprobat prin Hotărârea CSM Nr. 175/7 din 26 februarie 2013 în partea ce ține de metodologia aplicată, periodicitatea și criteriile stabilirii numărului de judecători.

VI. Întreținerea clădirilor existente

Potrivit Particularităților privind elaborarea și prezentarea de către autoritățile publice centrale a propunerilor de buget pentru anul 2021 și estimărilor pentru anii 2022-2024, în contextul reformelor demarate, care includ procurări sau construcții de edificii/sedii noi,

Ministerul Finanțelor nu admite inițierea lucrărilor de investiții și reparații capitale în clădirile existente, destinația cărora ulterior poate fi modificată.

În acest context, ținând cont de faptul că o parte a clădirilor în care actualmente activează instanțele de judecată, în rezultatul implementării Planului nominalizat, urmează a fi transmise în administrarea altor autorități publice, menționăm că este indispensabilă menținerea acestora într-o stare satisfăcătoare.

Totodată, acestea necesită a fi menținute pentru asigurarea constantă a securității pentru deținerea temporară a persoanelor reținute și arestate care participă în ședințele de judecată, fiind înlocuite geamurile învechite și deteriorate, reparate sistemele de încălzire, blocurile sanitare, acoperișurile deteriorate, etc.

VII. Acțiunile realizarea cărora poate fi asigurată în anul 2021, în situația existentă

1. Crearea Comisiei pentru identificarea terenurilor pentru construcția clădirilor noi ale judecătoriilor Criuleni, Comrat, Chișinău, Soroca, Cimișlia.
2. Efectuarea transmiterii în administrarea Ministerului Justiției a terenurilor pentru construcția clădirilor noi ale judecătoriilor Anenii Noi, Bălți, Hîncești, Strășeni.
3. Asigurarea suportului în actualizarea Codului practic în construcții, CP C.01.04-2007 (MSP 3.02-101-2001) „Clădiri ale judecătoriilor raionale (orășenești)", după caz, inclusiv contribuirea la luarea unei decizii aplicabile uniform în toate instanțele judecătorești în privința numărului de judecători care vor utiliza o sală de ședințe.
4. Înaintarea după caz a propunerilor de modificare/completare a Hotărîrii Parlamentului nr. 21 din 03 martie 2017 pentru aprobarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau renovare a clădirilor existente.
5. Achiziționarea temelor tehnice pentru proiectare pentru clădirile instanțelor pentru care au fost transmise în administrarea Ministerului Justiției terenuri.
6. Identificarea unei soluții la nivel de Guvern privind asigurarea implementării calitative și în termen a Planului nominalizat.